

Lieta C-288/07

Commissioners of Her Majesty's Revenue & Customs

pret

Isle of Wight Council u.c.

(High Court of Justice (England & Wales) (Chancery Division) l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

Sest? PVN direkt?va – 4. panta 5. punkts – Publisko ties?bu subjekta darb?bas – Maksas autost?vvietu apsaimniekošana – Konkurences trauc?jumi – V?rdu “rad?tu” un “noz?m?gas” noz?me

Sprieduma kopsavilkums

1. *Noteikumi par nodok?iem – Ties?bu aktu saska?ošana – Apgroz?juma nodok?i – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma – Nodok?a maks?t?ji – Publisko ties?bu subjekti*

(Padomes Direkt?vas 77/388 4. panta 5. punkta 2. da?a)

2. *Noteikumi par nodok?iem – Ties?bu aktu saska?ošana – Apgroz?juma nodok?i – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma – Nodok?a maks?t?ji – Publisko ties?bu subjekti*

(Padomes Direkt?vas 77/388 4. panta 5. punkta 2. da?a)

3. *Noteikumi par nodok?iem – Ties?bu aktu saska?ošana – Apgroz?juma nodok?i – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma – Nodok?a maks?t?ji – Publisko ties?bu subjekti*

(Padomes Direkt?vas 77/388 4. panta 5. punkta 2. da?a)

1. Sest?s direkt?vas 77/388 par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem, 4. panta 5. punkta otr? da?a ir j?interpret? t?, ka noz?m?gi konkurences trauc?jumi, kurus izraisa nodok?a neiekas?šana no publisko ties?bu subjektiem, kas darbojas valsts p?rvaldes iest?žu status?, ir j?nov?rt? atkar?b? tieši no konkr?t?s darb?bas, šaj? v?rt?jum? ?paši ne?emot v?r? viet?jo tirgu.

Publisko ties?bu subjektam saska?? ar valsts ties?b?m tam specifisk? tiesisk? regul?juma ietvaros var b?t uztic?ts veikt zin?mas, galvenok?rt saimnieciska rakstura darb?bas, bet, t? k? š?s pašas darb?bas vienlaikus var veikt priv?ti uz??mumi, pievienot?s v?rt?bas nodok?a neiekas?šana no min?t? subjekta var rad?t zin?mus konkurences trauc?jumus.

Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta trešaj? da?? ir paredz?ts izvair?ties no š? nev?lam? rezult?ta, nosakot, ka š?s direkt?vas D pielikum? skaidri uzskait?t?s darb?bas “katr? zi??” ir apliekamas ar pievienot?s v?rt?bas nodokli, ja t?s nav nenoz?m?gas, pat ja t?s veic publisko ties?bu subjekti, r?kojoties valsts p?rvaldes iest?žu status?. Citiem v?rdiem sakot, tiek prezum?ts, ka pievienot?s v?rt?bas nodok?a neiekas?šana no publisko ties?bu subjektiem par š?m darb?b?m rada konkurences trauc?jumus, ja vien š?s darb?bas nav nenoz?m?gas. T?d?j?di no Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta treš?s da?as skaidri izriet, ka pievienot?s v?rt?bas nodok?a iekas?šana no min?tajiem subjektiem notiek tieši t?p?c, ka tiek veiktas š?s pašas direkt?vas D

pielikum? uzskait?t?s darb?bas, neatkar?gi no t?, vai attiec?gajam publisko ties?bu subjektam ir vai nav konkurence viet?j? tirg?, kur? tas veic savas darb?bas.

Turkl?t valst? var b?t citas galvenok?rt saimnieciskas darb?bas, kas nav uzskait?tas Sest?s direkt?vas D pielikum? un kuru saraksts da??d?s valst?s vai da??d?s ekonomikas nozar?s var atš?irties, un kuras vienlaikus veic gan publisko ties?bu subjektu valsts p?rvaldes iest?žu status?, gan priv?ti uz??mumi. Tieši š?m darb?b?m ir piem?rojama Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otr? da?a, kur? paredz?ts, ka publisko ties?bu subjektu, pat ja tie darbojas valsts p?rvaldes iest?žu status?, ir nodok?u maks?t?ji, ja nodok?u neiekas?šana no tiem rad?tu noz?m?gus konkurences trauc?jumus.

Min?t? 4. panta 5. punkta otr? un treš? da?a t?d?j?di ir cieši saist?tas, jo t?m ir viens m?r?is, proti, iekas?t pievienot?s v?rt?bas nodokli no publisko ties?bu subjektu, pat ja tie darbojas valsts p?rvaldes iest?žu status?. Š?s da?as ir pak?autas vienai domai, ar kuru Kopienu likumdev?js ir paredz?jis ierobežot gad?jumus, kuros no publisko ties?bu subjektu netiek iekas?ts nodoklis, lai tiktu iev?rots š?s direkt?vas 2. panta 1. punkt? un 4. panta 1. un 2. punkt? min?tais visp?r?gais princips, ka visas saimniecisk?s darb?bas princip? tiek apliktas ar pievienot?s v?rt?bas nodokli. T?d?j?di Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otr? un treš? da?a ir j?interpret? kop?. No t? izriet, ka pievienot?s v?rt?bas nodok?a iekas?šana no publisko ties?bu subjektu, pamatojoties uz Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otro da?u vai š?s ties?bu normas trešo da?u, notiek tieši konkr?t?s darb?bas veikšanas d?? neatkar?gi no t?, vai attiec?gajam publisko ties?bu subjektam ir vai nav konkurence viet?j? tirg?, kur? tas veic šo darb?bu.

Nodok?u neitralit?tes principa iev?rošana t?d?j?di tiek nodrošin?ta, ?emot v?r?, ka no visiem publisko ties?bu subjektu tiek iekas?ts vai netiek iekas?ts pievienot?s v?rt?bas nodoklis, bet vien?g? novirze no š? principa attiecas tikai uz šo subjektu attiec?b?m ar priv?tiem uz??mumiem un tikt?l, cikt?l konkurences trauc?jumi nav noz?m?gi. Konkurences trauc?jumu v?rt?šana atkar?b? no viet?jiem tirgiem, kuros pašvald?bas veic savas darb?bas, noz?m?, ka uz bieži vien sarež??tu ekonomisku anal?žu pamata b?tu sistem?tiski j?p?rv?rt? konkurences nosac?jumi ?oti daudzos viet?jos tirgos, kuru noteikšana var izr?d?ties ?paši sarež??ta, jo tie ne vienm?r atbilst pašvald?bu teritori?lajai kompetencei. T?d? gad?jum? ne pašvald?bas, ne priv?tie uz??mumi nevar?tu tik prec?zi, cik nepieciešams to lietu k?rtošanai, paredz?t, vai konkr?taj? viet?j? tirg? pašvald?bas veikta darb?ba b?s vai neb?s aplikama ar pievienot?s v?rt?bas nodokli, kas rad?tu risku kait?t nodok?u neitralit?tes un tiesisk?s droš?bas principiem.

(sal. ar 33.–41., 46., 49., 51.–53. punktu un rezolut?v?s da?as 1) punktu)

2. V?rds “rad?tu” Sest?s direkt?vas 77/388 par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem, 4. panta 5. punkta otr?s da?as izpratn? ir j?interpret? t?d?j?di, ka tas attiecas ne tikai uz faktisku konkurenci, bet ar? uz potenci?lu konkurenci tikt?l, cikt?l priv?ta uz??muma iesp?ja ieiet konkr?taj? tirg? ir re?la, nevis tikai teor?tiska.

Pievienot?s v?rt?bas nodok?a neiekas?šana no publisko ties?bu subjektu saska?? ar Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta pirmo da?u ir atk?pe no visp?r?j? noteikuma, ka visas saimniecisk?s darb?bas tiek apliktas ar nodokli, un t?p?c š? ties?bu norma ir j?interpret? šauri. Ar š?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otro da?u ir atjaunots min?tais visp?r?gais noteikums, lai nov?rstu situ?ciju, ka nodok?a neiekas?šana no šiem subjektu rada noz?m?gus konkurences trauc?jumus. Šo p?d?jo ties?bu normu t?p?c nevar interpret?t šauri.

Tom?r tikai teor?tisku iesp?ju, ka priv?ts uz??mums var?tu ieiet konkr?taj? tirg?, ko neaplicina neviens fakts, neviena objekt?va nor?de vai tirgus anal?ze, nevar piel?dzin?t potenci?las konkurences past?v?šanai. Lai t? past?v?tu, š?dai iesp?jai ir j?b?t re?lai, nevis tikai teor?tiskai.

(sal. ar 60., 64., 65. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)

3. Vārds “nozīmīgus” Sestās direktīvas 77/388 par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem, 4. panta 5. punkta otrās daļas izpratnē ir jāsaprot tādēļ, ka faktiskiem vai potenciēliem konkurences traucējumiem ir jābūt vairāk nekā nenozīmīgiem.

Šis vārds ir jāsaprot tādēļ, ar kuru ir paredzēts ierobežot gadījumus, kad no publisko tiesību subjektiem par minētajām darbībām netiek iekasēts nodoklis saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmo daļu. Ja šis vārds būtu jāsaprot ar nozīmi “ievērojams”, pat “izņēmuma rakstura”, nodokļa neiekasēšanas no publisko tiesību subjektiem piemērojamība tiktu nepamatoti paplašināta. Savukārt, ja to neaplikšana ar nodokli tiktu atauta tikai tad, ja tas radītu tikai nenozīmīgus konkurences traucējumus, tādēļ piemērojamība tiešām tiktu ierobežota.

Vēl no Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešās daļas izriet, ka pievienotās vārtības nodokļa neiekasēšana no publisko tiesību subjektiem par šīs direktīvas D pielikumā uzskaitītajām darbībām ir pieļaujama, ja tās nav “nozīmīgas”, tādējādi pieņemot, ka to radītie konkurences traucējumi ar nebūs nozīmīgi. Tādēļ Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrā un trešā daļa ir cieši saistītas, jo tām ir vienāds mērķis un vienāda doma, vārds “nozīmīgus” ir jāinterpretē tādēļ, ka nodokļa neiekasēšana no publiskām iestādēm var būt pieļaujama tikai tad, ja tā rada tikai nenozīmīgus konkurences traucējumus.

Visbeidzot, pievienotās vārtības nodokļa neiekasēšana no publisko tiesību subjektiem gadījumos, kuros tā neradītu konkurences traucējumus vai neradītu nozīmīgus traucējumus, pēc iespējas mazāk apdraudītu nodokļu neitralitātes principu.

(sal. ar 72.–76., 78., 79. punktu un rezolutīvās daļas 3) punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2008. gada 16. septembrī (*)

Sestā PVN direktīva – 4. panta 5. punkts – Publisko tiesību subjekta darbības – Maksas autostāvvietu apsaimniekošana – Konkurences traucējumi – Vārdi “radītu” un “nozīmīgus” nozīme

Lieta C-288/07

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *High Court of Justice (England & Wales) (Chancery Division)* (Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lūgumu, kas pieņemts 2007. gada 6. martā un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 14. jūnijā, tiesvedībā

Commissioners of Her Majesty's Revenue & Customs

pret

Isle of Wight Council,

Mid?Suffolk District Council,

South Tyneside Metropolitan Borough Council,

West Berkshire District Council.

TIESA (virspal?ta)

š?d? sast?v?: priekšs?d?t?js V. Skouris [V. Skouris], pal?tu priekšs?d?t?ji P. Janns [P. Jann], K. V. A. Timmermans [C. W. A. Timmermans], A. Ross [A. Rosas] un K. L?nartss [K. Lenaerts], tiesneši Dž. Arestis [G. Arestis], U. Lehmušs [U. L?hmus], E. Borgs Bartets [A. Borg Barthel], M. Ileši?s [M. Ileši?], J. Malenovskis [J. Malenovský], E. Levits, A. O'K?fs [A. Ó Caoimh] un A. Arabadžijevs [A. Arabadjiev] (referents),

?ener?ladvok?ts M. Pojarešs Maduru [M. Poiares Maduro],

sekret?re S. Stremholma [C. Str?mholm], administratore,

?emot v?r? rakstveida procesu un 2008. gada 1. apr??a tiesas s?di,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

– *Isle of Wight Council, Mid?Suffolk District Council, South Tyneside Metropolitan Borough Council un West Berkshire District Council* v?rd? – Dž. Gošs [J. Ghosh], QC, Dž. Hendersons [J. Henderson], barrister, un R. Džens [R. Genn], solicitor, k? ar? L. L??a [L. Leach], adviser,

– Apvienot?s Karalistes vald?bas v?rd? – Z. Brianstone?Krosa [Z. Bryanston?Cross], p?rst?ve, kurai pal?dz K. Vajda [C. Vajda], QC, un B. Reiments [B. Rayment], barrister,

– ?rijas v?rd? – D. O'Hagans [D. O'Hagan], p?rst?vis, kam pal?dz A. Astons [A. Aston], SC, un N. Traverss [N. Travers], BL,

– It?lijas vald?bas v?rd? – I. M. Bragulja [I. M. Braguglia], p?rst?vis, kam pal?dz Dž. de Bellis [G. De Bellis], avvocato dello Stato,

– Eiropas Kopienu Komisijas v?rd? – R. Li?ls [R. Lya] un M. Afonso [M. Afonso], p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?ta secin?jumus 2008. gada 12. j?nija tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? j?interpret? Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s direkt?vas 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV L 145, 1. lpp., turpm?k tekst? – “Sest? direkt?va”), 4. panta 5. punkta otr? da?a.

2 Šis l?gums tika iesniegts tiesved?b?s starp *Commissioners of Her Majesty's Revenue & Customs* [Vi?as Augst?bas le??mumu un muitas dienestu] (turpm?k tekst? – “*Commissioners*”) un

Ēetr?m pašvald?b?m, proti, *Isle of Wight Council, Mid?Suffolk District Council, South Tyneside Metropolitan Borough Council un West Berkshire District Council* (turpm?k tekst? kop? – “attiec?g?s pašvald?bas”), par šo pašvald?bu veikto sl?gto autost?vvietu (“offstreet parking”, turpm?k tekst? – “autost?vvietas”) apsaimniekošanas darb?bu aplikšanu ar pievienot?s v?rt?bas nodokli (turpm?k tekst? – “PVN”).

Atbilstoš?s ties?bu normas

3 Sest?s direkt?vas 2. pant?, kas atrodas t?s II sada?? ar nosaukumu “Darb?bas joma”, ir noteikts:

“Pievienot?s v?rt?bas nodoklis j?maks?:

1. par pre?u pieg?di vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atl?dz?bu attiec?g?s valsts teritorij? veicis nodok?u maks?t?js, kas k? t?ds r?kojas;

[..].”

4 Sest?s direkt?vas 4. pant?, kas atrodas t?s IV sada?? ar nosaukumu “Nodok?u maks?t?ji”, ir noteikts:

“1. “Nodok?a maks?t?js” noz?m? visas personas, kas patst?v?gi jebkur? viet? veic jebkuru 2. punkt? nor?d?tu saimniecisku darb?bu neatkar?gi no š?s darb?bas m?r?a un rezult?ta.

2. Š? panta 1. punkt? min?t? saimniecisk? darb?ba aptver visas ražot?ju, tirgot?ju un pakalpojumu sniedz?ju darb?bas, ieskaitot kalnr?pniec?bu, lauksaimniecisku darb?bu un br?vo profesiju darb?bas. Ilglaic?ga materi?la vai nemateri?la ?pašuma izmantošana nol?k? g?t no t? ien?kumus ar? uzskat?ma par saimniecisku darb?bu.

[..]

5. Valstis, re?ion?l?s un viet?j?s p?rvaldes iest?des, k? ar? citus publisko ties?bu subjektus neuzskata par nodok?a maks?t?jiem attiec?b? uz darb?b?m vai dar?jumiem, kuros t?s iesaist?s k? valsts iest?des, pat ja t?s šo darb?bu vai dar?jumu sakar? iev?c nodok?us, iemaksas, ziedojumus vai maks?jumus.

Tom?r, iesaistoties š?d?s darb?b?s vai dar?jumos, t?s uzskata par nodok?a maks?t?jiem attiec?b? uz min?taj?m darb?b?m vai dar?jumiem, ja to uzl?košana par person?m, kas nav nodok?u maks?t?ji, rad?tu noz?m?gus konkurences trauc?jumus.

Katr? zi?? š?s iest?des uzskata par nodok?a maks?t?jiem attiec?b? uz D pielikum? uzskait?taj?m darb?b?m, ja t?s neveic tik niec?g? apjom?, ka ir nenoz?m?gas.

Dal?bvalstis var uzskat?t t?s šo organiz?ciju darb?bas, kuras atbr?votas no nodok?iem saska?? ar 13. vai 28. pantu, par darb?b?m, kur?s t?s iesaist?s k? valsts iest?des.”

5 Sest?s direkt?vas D pielikum?, uz kuru ir atsauce t?s 4. panta 5. punkta trešaj? da??, ir uzskait?tas tr?spadsmi darb?bu kategorijas. Tom?r autost?vvietu apsaimniekošanas to vid? nav.

6 Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkts, kura tiešo iedarb?bu Tiesa atzina 1989. gada 17. oktobra spriedum? apvienotaj?s liet?s 231/87 un 129/88 *Comune di Carpaneto Piacentino* u.c. (*Recueil*, 3233. lpp., 33. punkts), nav transpon?ts Apvienot?s Karalistes ties?b?s.

Pamata prava un prejudiciālie jautājumi

7 Attiecīgās pašvaldības piedāvā rīkt vietās autostāvvietas. Privātais sektors arī sniedz šo pakalpojumu.

8 Vēsturiski pašvaldības Apvienotajā Karalistē tika uzskatītas par PVN maksātāju saistībā ar ienākumiem, ko tās guva no autostāvvietu apsaimniekošanas. Tomēr pēc 2000. gada 14. decembra sprieduma lietā *C-446/98 Fazenda Pública (Recueil, I-11435. lpp.)* pasludināšanas aptuveni 127 pašvaldības iesniedza pieteikumus, lūdzot atmaksāt PVN, ko tās bija iepriekš samaksājušas, uzskatot, ka saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmo daļu tām šis nodoklis nebija jāmaksā. Kopējā iesniegto atmaksas pieprasījumu summa sasniedz 129 miljonus GBP. Runājot par summu, kas atbilst visiem pieprasījumiem, kuri varētu tikt iesniegti, lūgum? sniegt prejudiciālu nolikumu ir norādīts, ka Lielbritānijā un Ziemeļārijā Apvienotajā Karalistē ir aptuveni 468 pašvaldības.

9 Pamata lietu tiesvedības pieprasītās summas sasniedz 1,6 miljonus GBP. Iesniedzītājam norāda, ka šīs tiesvedības ir pirmās šāda veida lietas, kuras, kā attiecīgās pašvaldības ir reprezentatīva visu pašvaldību daļa. *Isle of Wight Council, Mid-Suffolk District Council, South Tyneside Metropolitan Borough Council un West Berkshire District Council* pārzina attiecīgi salu, lauku teritoriju, pilsētu teritoriju un reģionu.

10 Attiecīgās pašvaldības, uzskatīdamas, ka, pareizi interpretējot Kopienas tiesības, tām par attiecīgo darbību nebija jāmaksā PVN, lūdz atmaksāt iepriekš samaksāto PVN. *Commissioners* tomēr atteicās to atmaksāt. Tāpēc šīs pašvaldības *Commissioners* lūdz pārsūdzēt *VAT and Duties Tribunal, London* [Londonas PVN un nodokļu ties]. Atzinusi, ka jautājums par nodokļa neiekasēšanu no publisko tiesību subjektiem saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otro daļu attiecībā uz katru no iesaistītajām pašvaldībām bija jāizskata atsevišķi, proti, "nodokļu maksātājs pēc nodokļu maksājuma", *VAT and Duties Tribunal, London* secināja, ka, ja no šīm pašvaldībām netiktu iekasēts PVN, tas neradītu nozīmīgus konkurences traucējumus. Tāpēc visas minētās pašvaldības tika atbrīvotas no PVN maksāšanas par ienākumiem, ko tās gūst no autostāvvietu apsaimniekošanas.

11 *Commissioners VAT and Duties Tribunal, London* lūdz pārsūdzēt *High Court of Justice (England & Wales) (Chancery Division)*. Šīs iestādes galvenais arguments ir, ka Sestās direktīvas 4. panta 5. punkts ir piemērojams visā valstī, bet tas nozīmē, ka ir jāveic vispārīgs novērtējums par ietekmi, kuru pašvaldībām par autostāvvietu apsaimniekošanu piešķirtais atbrīvojums no PVN rada uz visu privāto sektoru. Šī apelācija attiecas arī uz vārdu "radītu" un "nozīmīgus" nozīmē Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrajā daļā ietvertajam teikumam "ja to uzlikšana par personām, kas nav nodokļu maksātāji, radītu nozīmīgus konkurences traucējumus".

12 Šajos apstākļos *High Court of Justice (England & Wales) (Chancery Division)* nolikuma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai jēdziens "konkurences traucējumi" ir jānosaka, kuras vārds katru attiecīgo publisko tiesību subjektu, tādējādi, ka šajā lietā tas ir interpretējams saistībā ar teritoriju vai teritorijām, kurās attiecīgais tiesību subjekts apsaimnieko autostāvvietas, vai saistībā ar daļēji baltsts teritoriju kopumu?"

2) Ko nozīmē vārds "radītu"? It kā, kāda varbūtība vai ticamība pakāpe tiek prasīta šādos nosacījumā izpildei?

3) Ko nozīmē vārds "nozīmīgus"? It kā, kā, vai vārds "nozīmīgus" attiecas uz tūdu ietekmi uz

konkurenci, kas nav nenozīmīga, vai vismaz “ievērojamu” vai “izņēmuma” rakstura ietekmi?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

Tiesai iesniegtie apsvērumi

13 Attiecīgās pašvaldības uzskata, ka jūdziens “konkurences traucējumi” katra publisko tiesību subjekta gadījumā ir jūnovērtēti, ka šīs lietas aspektā tas ir jūinterpretēti, atsaucoties uz teritoriju vai teritorijām, kurās minētais subjekts piedāvā tās vietas autostāvvietas, nevis atsaucoties uz hipotētisku tirgu, kas aptver visu konkrētās dalībvalsts suverēno teritoriju. Pretēja pieeja neesot atbilstoša pašam konkurences jūdzienam. Saskaņā ar pašvaldību teikto tām pieširtais atbrīvojums no PVN nekādā veidā neradot konkurences traucējumus attiecībā uz privātiem pakalpojumu sniedzējiem vai pašvaldībām, kas atrodas, piemēram, Glūzgovā, un vēl jo mazāk “nozīmīgus” konkurences traucējumus. Tāpat kāds, kas vēlas iepirkties Vaitas salā, nenovietosot savu automašīnu Manēstrē.

14 Apvienotās Karalistes valdība, galvenokārt pamatojoties uz tūdiem pamatprincipiem kā nodokļu neitralitāti un tiesiskā drošība, uzskata, ka principā pieeja “darbība pēc darbības”, proti, pieeja, kurā tiek ņemts vērā viss valsts tirgus, nevis tikai katrs vietējais tirgus, ir vispiemērotākā Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrās daļas interpretācijai. Prasības vietējais raksturs nozīmē, ka konkrētās pašvaldības zonā var būt vairāki vietējie tirgi, no kuriem dažos var izveidoties konkurence, bet citos nē.

15 Saskaņā ar ņrijas viedokli no Tiesas judikatūras izriet, ka dalībvalstis var izvēlēties piemērotāko metodi, lai transponētu valsts tiesību Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otro un trešo daļu. Katrai dalībvalstij esot jūnosaka, kuras valsts un publisko iestāžu darbības, ja tās netiktu apliktas ar PVN, radītu nozīmīgus konkurences traucējumus. Dalībvalstis tūpēc varot izvēlēties vietēju, reģionālu vai valstisku pieeju.

16 Itālijas valdība ierosina piemērot konkurences nozares principus. Šajā sakarā tū atsaucas uz Komisijas Paziņojumu par jūdziena “konkrētais tirgus” definīciju Kopienas konkurences tiesību (OV 1997, C 372, 5. lpp.) un uz tū pamata uzskata, ka konkrētais ņeogrāfiskais tirgus pamata lietu tiesvedībā nekādā gadījumā nav viss valsts tirgus. Neesot iespējams iedomāties, ka starp dažādu pilsētu piedāvājumiem pakalpojumiem autostāvvietu ņrēšanas jomā pastāvētu konkurence.

17 Eiropas Kopienu Komisija uzskata, ka, lai novērtētu konkurences traucējumu risku, vērā ir jūem darbības raksturs, nevis vietējie konkurences nosacījumi. Šādas pieejas pamatotā varot secināt no tū, ka Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešajā daļā ir paredzēts, ka tās D pielikumā uzskaitītās darbības katrā ziņā ir jūapliek ar PVN, vismaz, ja tās nav nenozīmīgas. Šādi Sestās direktīvas pamatā noteikti esot pieņēmums, ka konkurences attiecības un no tās izrietošais traucējumu risks ir jūnosaka abstrakti atkarībā no darbības rakstura, nevis no vietējiem apstākļiem.

Tiesas atbilde

18 Vispirms jūatgūdina, ka saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmo daļu valstis, reģioni, departamenti, pašvaldības, kā arī citi publisko tiesību subjekti nemaksā nodokļus par darbībām vai darījumiem, kuros tās iesaistās kā valsts pārvaldes iestādes.

19 Tiesa vairākkārt ir atzinusi, ka, lai šīs tiesību norma būtu piemērojama, kumulatīvi ir jūbūt

izpild?tiem diviem nosac?jumiem, proti, darb?bas ir j?veic publisko ties?bu subjektam un darb?bai ir j?tiek veiktai valsts p?rvaldes iest?des status? (šaj? sakar? skat. it ?paši 1991. gada 25. j?lija spriedumu liet? C?202/90 *Ayuntamiento de Sevilla, Recueil*, I?4247. lpp., 18. punkts, un iepriekš min?to spriedumu liet? *Fazenda Pública*, 15. punkts).

20 Run?jot par pirmo nosac?jumu, ir skaidrs, ka attiec?g?s pašvald?bas ir publisko ties?bu subjekti Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta izpratn?.

21 Run?jot par otro nosac?jumu, j?atg?dina, ka darb?bas, kas veiktas valsts p?rvaldes iest?žu status? š?s pašas ties?bu normas izpratn?, ir t?s, ko publisko ties?bu subjekti veic tiem specifiska juridisk? regul?juma ietvaros, izsl?dzot darb?bas, ko tie š?dos pašos tiesiskos apst?k?os veic k? priv?ti tirgus dal?bnieki (skat. it ?paši iepriekš min?to spriedumu liet? *Fazenda Pública*, 17. punkts un šaj? punkt? min?t? judikat?ra).

22 ?emot v?r? veicam?s anal?zes raksturu, valsts tiesai ir j?kvalific? pamata pr?v? apstr?d?t? darb?ba, ?emot v?r? iepriekš aprakst?to krit?riju (iepriekš min?tais 1989. gada 17. oktobra spriedums apvienotaj?s liet?s *Comune di Carpaneto Piacentino u.c.*, 16. punkts; 1990. gada 15. maija spriedums liet? C?4/89 *Comune di Carpaneto Piacentino u.c.*, *Recueil*, I?1869. lpp., 11. punkts, un iepriekš min?tais spriedums liet? *Fazenda Pública*, 23. punkts).

23 T? k? jaut?jums par to, vai pamata lietu tiesved?b?s attiec?g?s pašvald?bas r?koj?s k? valsts p?rvaldes iest?des, Tiesai nav uzdots prejudici?la nol?muma sniegšanai, ar nosac?jumu, ka iesniedz?jtiesa to p?rbauda, ir j?pie?em, ka pamata liet? apstr?d?t? darb?ba š? l?guma sniegt prejudici?lu nol?mumu sakar? ir j?uzskata par t?du, kurai ir piem?rojams Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkts.

24 J?atg?dina ar?, ka, pat ja pašvald?bas š?du darb?bu veic valsts p?rvaldes iest?žu status?, t?s ir j?uzskata par nodok?u maks?t?jiem saska?? ar Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otro da?u, ja nodok?a neiekas?šana no t?m rad?tu noz?m?gus konkurences trauc?jumus. Iesniedz?jtiesa šaj? zi?? interes?jas par to, vai šie trauc?jumi ir j?nov?rt? saist?b? ar viet?jiem tirgiem, kuros darbojas katra no attiec?gaj?m pašvald?b?m, vai saist?b? ar darb?bu, k? t? tiek veikta vis? valsts teritorij?.

25 Lai atbild?tu uz šo jaut?jumu, bez nor?d?m, kas sniegtas Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otraj? da??, j??em v?r? š?s direkt?vas sist?ma un m?r?is, k? ar? 4. panta 5. punkta vieta ar min?to direkt?vu izveidotaj? kop?j? PVN sist?m?.

26 Šaj? sakar? j?uzsver, ka ar PVN princip? un saska?? ar š?s direkt?vas 2. panta 1. punktu aplik? pakalpojumu, kas sniegti pret atl?dz?bu.

27 Turkl?t atbilstoši Sest?s direkt?vas 4. panta 1. punktam par nodok?u maks?t?ju uzskata visas personas, kas patst?v?gi jebkur? viet? veic jebkuru t? paša panta 2. punkt? nor?d?tu saimniecisku darb?bu neatkar?gi no š?s darb?bas m?r?a un rezult?ta. Šis "saimniecisk?s darb?bas" j?dziens min?taj? 2. punkt? ir defin?ts k? t?ds, kas aptver visas ražot?ju, tirgot?ju un pakalpojumu sniedz?ju darb?bas (2007. gada 26. j?nija spriedums liet? C?284/04 *T?Mobile Austria u.c.*, Kr?jums, I?5189. lpp., 33. punkts).

28 Sest?s direkt?vas 4. pant? t?d?j?di ir noteikta ?oti plaša PVN piem?rošanas joma (skat. 1987. gada 26. marta spriedumu liet? 235/85 Komisija/N?derlande, *Recueil*, 1471. lpp., 7. punkts, un 1990. gada 4. decembra spriedumu liet? C?186/89 *van Tiem*, *Recueil*, I?4363. lpp., 17. punkts).

29 Tom?r šaj? sakar? j?preciz?, ka šaj? p?d?j? ties?bu norm? ir ietvertas tikai saimnieciska

rakstura darbības (šajā sakarā skat. 1996. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-306/94 *Régie dauphinoise, Recueil*, I-3695. lpp., 15. punkts; 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-777/01 *EDM, Recueil*, I-4295. lpp., 47. punkts; 2005. gada 26. maija spriedumu lietā C-465/03 *Kretztechnik, Krājums*, I-4357. lpp., 18. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *T-Mobile Austria u.c.*, 34. punkts).

30 Tikai atļaujoties no šīs vispārējās noteikuma, atsevišķas saimnieciskas darbības netiek apliktas ar PVN. Šāda atļauja ir paredzēta Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmajā daļā, saskaņā ar kuru publisko tiesību subjekta valsts pārvaldes iestādes statusā veiktas darbības ar šo nodokli neapliedz.

31 Šāda atļauja galvenokārt attiecas uz publisko tiesību subjektu valsts pārvaldes iestāžu statusā veiktajām darbībām, kas, kaut gan tās ir saimnieciskas darbības, ir cieši saistītas ar valsts varas prerogatīvu izmantošanu. Šādos apstākļos šo minēto subjektu darbību neaplikšanai ar PVN potenciāli nav konkurenci traucējoša iedarbība, jo šīs darbības publiskais sektors veic ekskluzīvi vai gandrīz ekskluzīvi.

32 Tomēr, pat ja šie subjekti šīs darbības veic valsts pārvaldes iestāžu statusā, tie ir jāuzskata par nodokļu maksātājiem saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otro un trešo daļu, ja nodokļa neiekasēšana no tiem radītu nozīmīgus konkurences traucējumus vai ja minētās darbības tiklīdz, ciklīdz tās nav nenozīmīgas, ir uzskaitītas šīs pašas direktīvas D pielikumā.

33 Publisko tiesību subjektam tādējādi saskaņā ar valsts tiesībām tam specifiskā tiesiskā regulējuma ietvaros var būt uzticēts veikt zināmas, galvenokārt saimnieciska rakstura darbības, bet, tādā kā šīs pašas darbības vienlaikus var veikt privāti uzņēmumi, PVN neiekasēšana no minētā subjekta var radīt zināmus konkurences traucējumus.

34 Šis ir tas nevēlamais rezultāts, no kura Kopienas likumdevējs vēlējis izvairīties, Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešajā daļā paredzot, ka šīs direktīvas D pielikumā skaidri uzskaitītās darbības (preti, telekomunikācijas, gāzes, elektrības un tvaika piegāde, preču pārveidēji, ostu un lidostu pakalpojumi, pasažieru pārveidēji utt.) "katrā ziņā" ir aplikamas ar PVN, ja tās nav nenozīmīgas, pat ja tās veic publisko tiesību subjekti, rīkojoties valsts pārvaldes iestāžu statusā.

35 Citiem vārdiem sakot, tiek prezumēts, ka PVN neiekasēšana no publisko tiesību subjektiem par šīm darbībām rada konkurences traucējumus, ja vien šīs darbības nav nenozīmīgas. Tādējādi no Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešās daļas teksta skaidri izriet, ka PVN neiekasēšana no minētajiem subjektiem notiek tieši tāpēc, ka tiek veiktas šīs pašas direktīvas D pielikumā uzskaitītās darbības, neatkarīgi no tā, vai attiecīgajam publisko tiesību subjektam ir vai nav konkurence vietējā tirgū, kur tas veic savas darbības.

36 Turklāt valstī var būt citas galvenokārt saimnieciskas darbības, kas nav uzskaitītas Sestās direktīvas D pielikumā un kuru saraksts dažādās valstīs vai dažādās ekonomikas nozarēs var atšķirties, un kuras vienlaikus veic gan publisko tiesību subjekti valsts pārvaldes iestāžu statusā, gan privāti uzņēmumi.

37 Tieši šīm darbībām ir piemērojama Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrā daļa, kurā paredzēts, ka publisko tiesību subjekti, pat ja tie darbojas valsts pārvaldes iestāžu statusā, ir nodokļu maksātāji, ja nodokļu neiekasēšana no tiem radītu nozīmīgus konkurences traucējumus.

38 Minētā 4. panta 5. punkta otrā un trešā daļa tādējādi ir cieši saistītas, jo tām ir viens mērķis, proti, iekasēt PVN no publisko tiesību subjektiem, pat ja tie darbojas valsts pārvaldes

iest?žu status?. Š?s da?as ir pak?autas vienai domai, ar kuru Kopienu likumdev?js ir paredz?jis ierobežot gad?jumus, kuros no publisko ties?bu subjektiem netiek iekas?ts nodoklis, lai tiktu iev?rots š?s direkt?vas 2. panta 1. punkt? un 4. panta 1. un 2. punkt? min?tais visp?r?gais princips, ka visas saimniecisk?s darb?bas princip? tiek apliktas ar PVN.

39 T?d?j?di Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otr? un treš? da?a ir j?interpret? kop?.

40 No t? izriet, ka PVN iekas?šana no publisko ties?bu subjektiem, pamatojoties uz Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otro da?u vai š?s ties?bu normas trešo da?u, notiek tieši konkr?t?s darb?bas veikšanas d?? neatkar?gi no t?, vai attiec?gajam publisko ties?bu subjektam ir vai nav konkurence viet?j? tirg?, kur? tas veic šo darb?bu.

41 Š?du secin?jumu turkl?t apliecina t?di nodok?u jom? piem?rojamie Kopienu ties?bu visp?r?gie principi k? nodok?u neitralit?tes un tiesisk?s droš?bas princips.

42 T?d?j?di nodok?u neitralit?tes princips, kas ir kop?j?s PVN sist?mas pamatprincips (skat. it ?paši 2006. gada 21. febru?ra spriedumu liet? C?255/02 *Halifax u.c.*, Kr?jums, I?1609. lpp., 92. punkts), aizliedz iztur?ties daž?di PVN iekas?šanas zi?? pret tirgus dal?bniekiem, kas veic vien?das darb?bas (skat. it ?paši 1999. gada 7. septembra spriedumu liet? C?216/97 *Gregg*, *Recueil*, I?4947. lpp., 20. punkts).

43 Šaj? sakar? j?atg?dina, ka Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otr?s da?as m?r?is ir nodrošin?t nodok?u neitralit?tes principa iev?rošanu (2006. gada 8. j?nija spriedums liet? C?430/04 *Feuerbestattungsverein Halle*, Kr?jums, I?4999. lpp., 24. punkts).

44 Lai gan Sestaj? direkt?v? ir paredz?tas zin?mas atk?pes, kas zin?m? m?r? var negat?vi ietekm?t nodok?u neitralit?tes principa piem?rošanu, piem?ram, Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otraj? da?? paredz?t? atk?pe (šaj? sakar? skat. 2005. gada 2. j?nija spriedumu liet? C?378/02 *Waterschap Zeeuws Vlaanderen*, Kr?jums, I?4685. lpp., 43. punkts), jo šaj? ties?bu norm? ?auts neiekas?t PVN no publisko ties?bu subjektiem, ja nodok?a neiekas?šana rad?tu tikai nelielus konkurences trauc?jumus, š? atk?pe tom?r ir j?interpret? t?, lai šis princips tiktu apdraud?ts p?c iesp?jas maz?k.

45 Ta?u attiec?go pašvald?bu aizst?v?tais apgalvojums noz?m?, ka PVN b?tu j?iekas? tikai no zin?m?m pašvald?b?m, bet no cit?m n? atkar?b? no konkurences trauc?jumu rašan?s katr? no viet?jiem tirgiem, kuros darbojas š?s pašvald?bas, pat ja attiec?gie pakalpojumi, proti, autost?vvietu apsaimniekošana, b?t?b? ir vien?di. Šis apgalvojums t?d?j?di noz?m? ne tikai, ka pret priv?tiem uz??mumiem tiktu izr?d?ta atš?ir?ga attieksme nek? pret publisko ties?bu subjektiem gad?jum?, ja nodok?a neiekas?šana no p?d?jiem novestu tikai pie nelieliem konkurences trauc?jumiem, bet ar? rad?tu atš?ir?gu attieksmi pašu publisko ties?bu subjektu starp?.

46 Savuk?rt, ja min?tos trauc?jumus analiz?, ?emot par pamatu pašu darb?bu neatkar?gi no konkr?t? viet?j? tirg? esošajiem konkurences nosac?jumiem, nodok?u neitralit?tes principa iev?rošana tiek nodrošin?ta, ?emot v?r?, ka no visiem publisko ties?bu subjektiem tiek iekas?ts vai netiek iekas?ts PVN, bet vien?g? novirze no š? principa attiecas tikai uz šo subjektu attiec?b?m ar priv?tiem uz??mumiem un tikt?l, cikt?l konkurences trauc?jumi ir nenoz?m?gi.

47 Turkl?t, k? Tiesa ir vair?kk?rt atk?rtojusi, Kopienu ties?bu aktiem ir j?b?t skaidriem un attiec?gaj?m person?m ir j?sp?j paredz?t to piem?rošanu (skat. it ?paši 2001. gada 22. novembra spriedumu liet? C?301/97 *N?derlande/Padome*, *Recueil*, I?8853. lpp., 43. punkts, k? ar? iepriekš min?to spriedumu liet? *Halifax u.c.*, 72. punkts). Š? imperat?v? tiesisk?s droš?bas pras?ba ir ?paši svar?ga t?da tiesisk? regul?juma gad?jum?, kas var ietvert finansi?las izmaksas, lai ?autu

ieinteresētājam personam precīzi zināt tām uzlikto pienākumu apmēru (skat. it īpaši 1987. gada 15. decembra spriedumu lietā 326/85 Nīderlandē/Komisija, *Recueil*, 5091. lpp., 24. punkts, un 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-17/01 *Sudholz*, *Recueil*, I-4243. lpp., 34. punkts).

48 Tādu tiesiskās drošības princips, kas ir daļa no Kopienų tiesību sistēmas, ir jāievēro gan Kopienų iestādēm, gan dalībvalstīm, izmantojot pilnvaras, kas tām piešķirtas ar Kopienų direktīvām (skat. 2005. gada 26. aprīļa spriedumu lietā C-376/02 “*Goed Wonen*”, Krājums, I-3445. lpp., 32. punkts).

49 Tādējādi apgalvojums, ka konkurences traucējumi Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrās daļas izpratnē ir jāvērtē atkarībā no vietējiem tirgiem, kuros pašvaldības piedāvā autostāvvietu rēķinu, nozīmē, ka uz bieži vien sarežģītu ekonomisku analīžu pamata būtu sistemātiski jāpārverta konkurences nosacījumi, ņemot vērā daudzos vietējos tirgos, kuru noteikšana var izrādīties īpaši sarežģīta, jo tie ne vienmēr sakrīt ar pašvaldību teritoriālo kompetenci. Turklāt vienas pašvaldības teritorijā var pastāvēt vairāki vietējie tirgi.

50 Šāda situācija tādējādi var radīt daudzus strīdus jebkādā izmaiņu gadījumā, kas ietekmētu konkrētajā vietējā tirgā esošos konkurences nosacījumus.

51 Tādējādi ne pašvaldības, ne privātie uzņēmumi nevarētu tik precīzi, cik nepieciešams to lietu realizāšanai, paredzēt, vai konkrētajā vietējā tirgā pašvaldības veikta maksas autostāvvietas apsaimniekošana būs vai nebūs apliekama ar PVN.

52 Šāda situācija tādējādi radītu risku kaitēt nodokļu neitralitātes un tiesiskās drošības principiem.

53 Tādējādi uz pirmo jautājumu jāatbild, ka Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tā, ka nozīmīgi konkurences traucējumi, kurus izraisa nodokļa neiekasēšana no publisko tiesību subjektiem, kas darbojas valsts pārvaldes iestāžu statusā, ir jānovērtē atkarībā no tieši no konkrētās darbības, šajā vērtējumā īpaši neņemot vērā vietējo tirgu.

Par otro jautājumu

54 Uz dodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai vārds “radītu nozīmīgus konkurences traucējumus” Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrās daļas izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tajos tiek ņemta vērā tikai faktiskā konkurence, vai tādējādi, ka tie attiecas arī uz potenciālo konkurenci. Šī tiesa lūdz arī precizēt, kāda ir varbūtības pakāpe, kas tiek prasīta, lai šis nosacījums būtu izpildīts.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

55 Pamatojoties uz enerģētadvokātes Kokotes [*Kokott*] lietā C-369/04 *Hutchison 3G* u.c., kurā spriedums pasludināts 2007. gada 26. jūnijā (Krājums, I-5247. lpp.), sniegto secinājumu 139. punktā, attiecīgās pašvaldības uzskata, ka vārds “radītu” ir jāinterpretē tādējādi, ka tas paredz reāla un nopietna konkurences traucējumu riska pastāvēšanu.

56 Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka vārds “radītu” (“would lead to”) ir savstarpīgi aizstājams ar vārdiem “var radīt” (“could lead to”), kurus Tiesa izmanto iepriekš minētajos spriedumos lietā *Comune di Carpaneto Piacentino* u.c., kas atbilstu arī ģenerālvokātes Kokotes analīzei secinājumu lietā *Hutchinson 3G* u.c., kurā pasludināts iepriekš minētais spriedums, 127. un 131. punktā. Tā piebilst, ka daudzos Apvienotās Karalistes reģionos jau pastāv, pirmkārt, konkurence starp privātiem uzņēmumiem un pašvaldībām, kā arī, otrkārt, potenciāla konkurence citos reģionos, kur šobrīd vēl nav neviena privāta uzņēmuma.

57 Saskaņā ar ģijas viedokli vārds “radītu” liek valsts iestādēm, kuru kompetencē ir Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta piemērošana, pārliecināties, ka konkurences traucējumu risks ir iespējams, nevis tikai varbūtējs.

58 Itālijas valdība uzskata, ka, lai gan šajā jomā nav nepieciešama absolūta pārliecība, vārds “radītu” ir jāsaprot tā, ka konkurences traucējumu riskam, kas rodas, veicot ar PVN neapliekamu darbību, ir jābūt ļoti iespējamam, nevis tikai varbūtējam.

59 Komisija uzsver, ka, lai nodrošinātu, ka publiskās iestādes un privātie uzņēmumi konkurences nosacījumu ziņā tiek nostādīti vienlīdzīgā situācijā, noteikti nedrīkst pastāvēt šķēršļi privātu uzņēmumu pieejai pamata preču apstrādātājiem tirgiem. Tāpēc tā uzskata, ka vārds “radītu” ietver potenciālu konkurenci. Šajā sakarā pietiekot, ka privātiem uzņēmumiem, kas konkurē ar attiecīgajiem publisko tiesību subjektiem, ir reāla iespēja piekļūt minētajam tirgum.

Tiesas atbilde

60 Jāatgādina, ka, kā izriet no šī sprieduma 30. punkta, PVN neiekasēšana no publisko tiesību subjektiem saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmo daļu ir atkāpe no vispārīgā noteikuma, ka visas saimnieciskās darbības tiek apliktas ar nodokli un ka tāpēc šī tiesību norma ir jāinterpretē šauri. Tomēr saistībā ar šīs direktīvas 4. panta 5. punkta otro daļu jāatzīst, ka tajā ir atjaunots minētais vispārīgais noteikums, lai novērstu situāciju, ka šī nodokļa neiekasēšana no šiem subjektiem rada nozīmīgus konkurences traucējumus. Šo pārdējo tiesību normu tāpēc nevar interpretēt šauri.

61 Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmās daļas piemērojamība nepamatoti paplašinātos, ja nodokļa iekasēšana no šiem subjektiem saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 5. punktu notiktu tikai faktisku konkurences traucējumu gadījumos, kas ļautu neiekasēt nodokli no minētajiem subjektiem, ja konkurence tiem tiktu radīta tikai potenciāli.

62 Turklāt PVN neiekasēšana no šiem subjektiem vien var atturēt potenciālos konkurentus no ieiešanas autostāvvietu rīšanas tirgū.

63 No tā izriet, ka vārds “radītu” Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrās daļas izpratnē attiecas ne tikai uz faktisku konkurenci, bet arī uz potenciālu konkurenci.

64 Tomēr tikai teorētisku iespēju, ka privāts uzņēmums varētu ieiet konkrētajā tirgū, ko neaplicina neviens fakts, neviena objektīva norāde vai tirgus analīze, nevar pielīdzināt potenciālas konkurences pastāvēšanai. Lai tā pastāvētu, šādai iespējai ir jābūt reālai, nevis tikai teorētiskai.

65 Tādējādi uz otro jautājumu jāatbild, ka vārds “radītu” Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrās daļas izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas ne tikai uz faktisku konkurenci, bet arī uz potenciālu konkurenci tiktāl, ciktāl privāta uzņēmuma iespēja ieiet konkrētajā tirgū ir reāla, nevis

tikai teorētiska.

Par trešo jautājumu

66 Trešais jautājums ir par vārda “nozīmīgus” interpretāciju Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrās daļas izpratnē un it īpaši par to, vai tas ir jāinterpretē kā “nav nenozīmīga vai minimāla” vai ir “ievērojama”, vai arī “izņēmuma”.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

67 Saskaņā ar attiecīgo pašvaldību viedokli vārds “nozīmīgus” ietver “ievērojamu kaitīgu sekas” esamību vai “īpašu ietekmi” uz publisko tiesību subjektu konkurentiem vai citas sekas kā tās, kas izriet tikai no tā, ka no publiskās iestādes netiek iekasēts PVN, kad no privattiesiskiem konkurentiem tas tiek iekasēts. Šajā sakarā tās pamatojas uz ģenerālvokļa Džeikobsa [Jacobs] secinājumu lietā, kurā pasludināts iepriekš minētais spriedums *Waterschap Zeeuws Vlaanderen*, 41. punktu, saskaņā ar kuru vārds “nozīmīgus” esot sinonīms vārdam “izņēmuma”.

68 Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka vārds “nozīmīgus” apzīmē jebkādas konkurences traucējumus, kas nav nebūtiski vai minimāli. Par to, ka ģenerālvokļa Džeikobsa secinājumu 41. punktā lietā, kurā pasludināts iepriekš minētais spriedums *Waterschap Zeeuws Vlaanderen*, lieto vārdu “izņēmuma”, tā piebilst, ka Tiesa šos secinājumus neievēroja un šo vārdu nepārņēma.

69 Saskaņā ar ģijas viedokli vārds “nozīmīgus” nozīmē, ka konkurences traucējumiem ir jābūt ievērojamiem un jātamiem tādēļ ziņā, ka tiem ir jārada risks lielā mērā ietekmēt konkurences nosacījumus, kādi citādi pastāvētu konkrētajā tirgū, un acīmredzami jākaitē attiecīgajiem privātajiem uzņēmumiem.

70 Itālijas valdība uzskata, ka vārds “nozīmīgus” ir jāinterpretē kā tāds, kas nozīmē “vismaz lielus vai ievērojamus, nevis tikai nenozīmīgus”.

71 Komisija uzskata, ka vārds “nozīmīgus” norāda uz traucējumiem, kas nav nesvarīgi vai nenozīmīgi. Tā šajā sakarā pamatojas uz Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešo daļu kontekstā ar tās D pielikumu, saskaņā ar kuru D pielikumā uzskaitītās darbības tiek apliktas ar PVN, ja tās “[nav] nenozīmīgas”. Minētās trešās daļas uzdevums katrā ziņā esot aplikts ar PVN zināmu kategoriju darbības, kas pretējā gadījumā būtu jāvērta šā 4. panta 5. punkta otrās daļas aspektā. Šīs abas daļas esot pakārtas vienādam domai, un no tā varot secināt, ka, izmantojot vārdu “nenozīmīgas”, likumdevējs ir vēlējis aprakstīt darbības, kas nerada “nozīmīgus” konkurences traucējumus.

Tiesas atbilde

72 Vispirms jāuzsver, ka, kā izriet no šā sprieduma 60. punkta, Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrajā daļā paredzētā nodokļa iekasēšana no publisko tiesību subjektiem par saimnieciskām darbībām, ko tie veic valsts pārvaldes iestāžu statusā, atjauno vispārīgo noteikumu par visu saimniecisko darbību aplikšanu ar nodokli, lai novērstu situāciju, ka nodokļa neiekasēšana no šiem subjektiem rada nozīmīgus konkurences traucējumus, un pārdējo tiesību normu tādēļ nevar interpretēt šauri.

73 Tādējādi vārds “nozīmīgus” ir jāsaprot tā tāds, ar kuru ir paredzēts ierobežot gadījumus, kad no publisko tiesību subjektiem par minētajām darbībām netiek iekasēts nodoklis saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmo daļu.

74 Ja šis vārds būtu jāsaprot ar nozīmi “ievērojams”, pat “izņēmuma rakstura”, nodokļa

neiekasšanas no publisko tiesību subjektu piemērojamība tiktu nepamatoti paplašināta. Savukārt, ja to neaplikšana ar nodokli tiktu atļauta tikai tad, ja tas radītu tikai nenozīmīgu konkurences traucējumu, tādā gadījumā tiesību subjektu ierobežota.

75 Turpinājumā jāatgādina, ka saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešo daļu publisko tiesību subjekti maksā nodokļus par tās D pielikuma uzskaitījuma darbībām, ja tās nav "nozīmīgas". Citiem vārdiem sakot, PVN neiekasšana no šiem subjektiem ir pieļaujama, ja šīs darbības ir nenozīmīgas, tādējādi pieņemot, ka tās radītie konkurences traucējumi arī būs nenozīmīgi.

76 Taču, tādā kā Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrā un trešā daļa ir cieši saistītas, kā izriet no šī sprieduma 38. punkta, jo tām ir vienāds mērķis un vienāda doma, vārdus "nozīmīgas" ir jāinterpretē tādā, ka nodokļa neiekasšana no publiskām iestādēm var būt pieļaujama tikai tad, ja tas rada tikai nenozīmīgu konkurences traucējumu.

77 Visbeidzot, šādu interpretāciju atbalsta tas, ka ir jāievēro nodokļu neitralitātes princips. Attiecīgo pašvaldību aizstāvītais apgalvojums, ka no publisko tiesību subjektu PVN būtu jāiekasā tikai tad, ja konkurences traucējumi, kas rastos nodokļa neiekasšanas gadījumā, būtu ievērojami, pat izņemuma rakstura, radītu tādā nodokļu situāciju, kurā pret daudziem privātiem uzņēmumiem, kas veic tādus pašus darījumus kā šie subjekti, PVN iekasšanas jomā tiktu izrādīta citāda attieksme nekā pret tiem, un šāda situācija nopietni apdraudētu nodokļu neitralitātes principu.

78 Savukārt PVN neiekasšana no minētajiem subjektiem gadījumos, kur tie nerada nekādus konkurences traucējumus vai rada nenozīmīgu traucējumu, nodokļu neitralitātes principu apdraudētu pāc iespējamas mazāk.

79 Tādējādi uz trešo jautājumu jāatbild, ka vārdus "nozīmīgas" Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrās daļas izpratnē ir jāsaprot tādā, ka faktiskiem vai potenciāliem konkurences traucējumiem ir jābūt vairāk nekā nenozīmīgiem.

Par tiesības izdevumiem

80 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tādā lemj par tiesības izdevumiem. Tiesības izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesības izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **Padomes 1977. gada 17. maija Sestās direktīvas 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze, 4. panta 5. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tādā, ka nozīmīgi konkurences traucējumi, kurus izraisa nodokļa neiekasšana no publisko tiesību subjektu, kas darbojas valsts pārvaldes iestāžu statusā, ir jānovērtē atkarībā tieši no konkrētās darbības, šajā vērtējumā jāpaši neņem vērā vietējo tirgu;**
- 2) **vārdus "radītu" Sestās direktīvas 77/388 4. panta 5. punkta otrās daļas izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas ne tikai uz faktisku konkurenci, bet arī uz potenciālu konkurenci tiktāl, cik tālā privāta uzņēmuma iespēja ieiet konkrētajā tirgū ir reāla, nevis tikai teorētiska;**

3) vārds “nozīmīgus” Sestās direktīvas 77/388 4. panta 5. punkta otrās daļas izpratnē ir jāsaprot tādēļ, ka faktiskiem vai potenciēliem konkurences traucējumiem ir jābūt vairāku nekā nenožīmīgiem.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – angļu.